

*Чудновець Г.О., ст. гр. ФКфе 11-1
Науковий керівник:
асистент каф. ЕАіФ Горяча О. І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)*

ФОРМУВАННЯ ПОРТФЕЛЮ КРЕДИТНИХ ПРОДУКТІВ У КОМЕРЦІЙНОМУ БАНКУ

У сучасних умовах нестабільного стану економіки України, пришвидшення глобалізаційних процесів і, як наслідок, посилення конкуренції на ринку банківських послуг, актуалізація механізмів формування та управління портфелем банківських послуг є базовою складовою розвитку банківської системи України. Кредитування становить основну прибуткоутворюючу частину активних операцій комерційного банку, що зумовлює посилену увагу до формування управлінських підходів у цій сфері банківської діяльності.

Основні аспекти кредитування відображені в роботах провідних вчених, серед яких: А.П. Ковальов, Г.Г. Коробова, О.І. Лаврушин, А.М. Мороз, Л.О. Примостка, М.І. Савлук, О.М. Тарасовець, П.М. Чуб та ін.

Надання кредиту може відбуватися у формі позик, облігацій, простих векселів, підтверджених авансів, векселів, строк сплати яких уже настав, рахунків факторингу, овердрафтів, короткострокових комерційних векселів, банківських акцептів та інших подібних зобов'язань. [1] У відповідності до існуючих досліджень, кредитний портфель банку розглядається як сукупність усіх банківських позик, що структуровані за певними параметрами відповідно до завдань визначеної банком кредитної політики. Його обсяг оцінюється за балансовою вартістю всіх кредитів банку, в т.ч. прострочених, пролонгованих і сумнівних. У структурі балансу банку кредитний портфель розглядається як єдине ціле та складова частина активів банку, яка має свій рівень дохідності та відповідний рівень ризику. [2]

Управління кредитним портфелем можна розглядати як процес, що відбувається за такою схемою: 1) формування кредитного портфеля відповідно до існуючих вимог і кредитної політики банку; 2) оцінка сформованого кредитного портфеля щодо дохідності й ризиків, що являє собою не одноразову дію, а

постійний моніторинг із виявлення проблемних кредитів та інших недоліків кредитного портфеля; 3) коригування кредитного портфеля, що передбачає підвищення його якості, вирішення питань із проблемними кредитами і включення нових кредитів. [3]

Аналіз кредитного портфелю потребує дослідження його структури в розрізі груп ризику, ступеня забезпеченості, галузевої структури, форм власності позичальників, а також вивчення принципів сегментації кредитного портфеля, структури кожної групи тощо. Основними показниками, що характеризують якість кредитного портфеля банку, є ризиковість, доходність, швидкість відновлення та ступінь оновлення тощо.

Рівень ризикованості та прибутковості активних операцій банку формують показники якості кредитного портфеля і, як наслідок, впливають на показники фінансової діяльності банку в цілому, що в багатьох країнах зумовлює регулювання кредитної діяльності з боку державних органів. Встановлені на законодавчому рівні обмеження і нормативи регулювання кредитної діяльності відіграють системоутворюючу роль у процесі формування кредитного портфеля комерційного банку.

Коригування кредитного портфелю відбувається здебільшого методами управління ризиком кредитного портфеля банку, такими, як: диверсифікація, концентрація, встановлення лімітів, резервування. Визначення оптимального співвідношення між рівнями диверсифікації та концентрації кредитного портфеля банку є завданням менеджменту кожного банку і залежить від стратегії розвитку, кредитної політики банку, економічної та політичної ситуації в країні тощо.

Список літератури:

1. Дьомін, О. Політика регіонального розвитку в умовах поглиблення ринкових реформ в Україні [Текст] / О. Дьомін // Економіка України. – 2003. – № 6. – С. 4 – 13
2. Васильченко З.М., Терещенко О.А. Фінансова нестабільність та її вплив на процес управління кредитним портфелем у банківських установах України / З.М. Васильченко, О.А. Терещенко // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. - 2013. - Вип. 2. - С. 12-23.
3. Жукова Н.К., Зражевська Н.В. Сучасний стан та проблеми управління кредитним портфелем комерційних банків /Н.К. Жукова, Н.В. Зражевська // Економічний часопис-XXI. - 2013. - № 1-2(1). - С. 70-72.